

Uppskot um framtíðarvirksemið

hjá

Strandfaraskipum Landsins

31. januar 2007

Innihald

Arbeidssetningur	3
Gongdin á SSL seinastu 10-15 árinum – í stuttum	4
Flutningur hjá SSL – nøkur töl	5
Landsfyrirtekan Strandfaraskip Landsins	5
Játtanarskipanin og SSL.....	6
Politiskir myndugleikin og SSL	6
Tænastustøðið/flutningsskyldan	7
Skipanir í grannalondum okkara.....	9
Samferðslusáttmáli.....	10
Slag av sáttmála	11
Innihaldið í sáttmálanum	12
Longdin á sáttmálanum	12
Løgfrøðiligur status	12
Útveiting av samferðsluni	13
Partafelagsformurin.....	13
Einskiljing	15
Uppskot til nýskipan	16
Samferðslueindin	16
Samferðsluplanlegging	16
Samferðslusáttmáli	17
Uppskot 1,1	18
Uppskot 1,2	20
Uppskot 1,3	22
Uppskot 2	24
Uppskot 3	26
At enda	27

Arbeidssetningur

Gongdin á samferðsluøkinum í seinastuni ger tað viðkomandi at seta spurnartekin við, um virkseimið hjá Strandfaraskipum Landsins (hereftir SSL) er skipað rætt í mun til tær uppgávur, sum stovnurin skal loysa í dag og framyvir.

Í londunum uttan um okkum er tað eitt sindur ymiskt, um almenni flutningurin verður lagdur í almenn partafeløg ella verður bjóðaður út til privatar at reka. Gjøgnumgangandi sær tað tó út til, at tey aðrastaðni fara burtur frá at reka almennan flutning í landsfyrirøkum sum Strandfaraskip Landsins. Gongdin er, at almenni flutningurin verður rikin í almennum ella privatum partafeløgum, sum hava greiðar og bindandi samferðslusáttmálar við politiska samferðslumyndugleikan.

Landsstýrismaðurin í innlendismálum setti 13. september 2006 ein arbeidsból at gera uppskot til, hvussu almenni flutningurin verður rikin á ein slíkan hátt, at samfelagið fær sum mest burtur úr hesum tænastum innan fyri galdandi politisku karmar. Mannað arbeidsbólkin hava Hilmar Høgenni, Kristian Davidsen, Bartal Kass, Regin Vágadal, Marjun Magnussen og Sissal Kristiansen.

Arbeidsbólkurin skal gera eitt tilmæli til landsstýrismannin um, hvussu virkseimið hjá Strandfaraskipum Landsins verður nútímansgjørt, soleiðis at raksturin verður tíðarhóskandi, effektivur og tænar endamálinum um samfelagsligt gagn.

Arbeidsbólkurin skal greina og lýsa møguligar loysnir fyri, hvussu virkseimið hjá Strandfaraskipum Landsins kann skipast í framtíðini. Frágreiðingin skal lýsa og meta um fyrimunir og vansar við hesum loysnum.

Harumframt skal frágreiðingin viðgera fyrimunir og vansar við samferðslusáttmálum.

At gera broytingar í virkseminum hjá Strandfaraskipum Landsins krevur politiska undirtøku frá samgonguni, tí at partur av virkseminum, umframt játtanin, er lógarásett.

Henda frágreiðing er ein ávegis frágreiðing, sum landsstýrismaðurin ætlandi skal nýta sum grundarlag at velja, hvørji/hvørjum loysn/loysnum arbeidsbólkurin skal arbeiða víðari við. Hetta er sostatt ikki tann endaliga frágreiðingin, har setningurin er at lýsa allar fyrimunir og vansar v.m. við teirri politiskt valdu loysnini.

Ávegis frágreiðingin verður latin landsstýrismanninum, sum eftir at hava viðgjørt málið í samgonguni, tekur støðu til, hvørjari loysn arbeiðast skal víðari við.

Gongdin á SSL seinastu 10-15 árinum – í stuttum

Alla ta tíð, sum SSL hefur verið virkið, hefur uppgávuøkið verið skiftandi.

Stundum hefur SSL fingið tillutað nýggjar uppgávur, og stundum hefur SSL fingið frátikið uppgávur.

Høvuðsuppgávuøkið hjá SSL hefur frá byrjan verið sjóvegis flutningur (ferjur). Seinastu árinum hefur uppgávuøkið eisini verið flutningur landvegis (bussar og farmabilar), og eitt skifti røkti SSL loftvegis fólkaflutning (tyrla) og millumlandasigling.

So hvørt menningin á samferðsluøkinum er farin fram við betri vegum, brúm, byggingum og tunlum hefur landvegis ferðslan og flutningur í síni heild fingið munandi betri kor.

Hetta hefur ávirkað virkseimið hjá SSL, hvat viðvíkur sjóvegis flutningi. Eitt nú varð Skálafjarðarleiðin endaliga niðurløgd í 2002.

Politisk ynski um at einskilja partar av virkseminum hjá SSL hava eisini ávirkað virkseimið hjá SSL. Eitt nú vórðu bussarnir, ið SSL yvirtók frá privatum felagi í 1992, útveittir aftur í 2002.

Seinastu fimm árinum hava broytingarnar í virkseminum hjá SSL verið serliga umfangandi. Hetta er í sambandi við, at undirsjóvartunlarnir um Vestmannasund og Leirvíksfjørð vórðu tiknir í nýtslu í ávikavist 2002 og 2006, og at Farmaleiðir vórðu einskildar og Mykinesleiðin útveitt í 2006. Í hesum tíðarskeiði er talið av ársverkum minkað úr 180 (2001) niður í umleið 120.

Í dag rekur SSL 7 sjóvegis farleiðir (8 ferjur) og 22 landvegis farleiðir (uml. 40 bussar). SSL rekur ferjurnar, og bussarnir eru útveittir. Farmaflutningurin er avmarkaður til sjóvegis farmaflutning og landvegis farmaflutning til ávísar oyggar.

Eisini røkir SSL uppgávuna at skipa almenna samferðsluøkið, tvs. at menna, leggja til rættis, stýra, selja, samskipa og kunna um almennu ferðsluna á sjógvi og landi.

Roknast kann við fleiri broytingum í framtíðini, eitt nú um undirsjóvartunnil verður gjørdur millum Streymoy og Sandoy.

Samstundis verður roknað við, at flutningurin landvegis (bussar) økist.

Stóru broytingarnar og útlitini fyri komandi tíðir hava gjørt tað neyðugt at endurskoða skipanina og leiklutin hjá SSL.

Í hesum sambandi kann verða nevnt, at SSL í ársfrágreiðingum seinastu árinum hefur víst á, at fyrirtøkan hefur avmarkaðar møguleikar at tillaga virkseimið á skilabestan hátt. Trupulleikin eru karmarnir fyri virkseminum, og víst hefur verið á, at um fyrirtøkan varð rikin í einum øðrum rakstrarformi, gjørdist hon uttan iva virknari.

Í 2000 gjørdi SSL í frágreiðingini “Karmar fyri framtíðarvirkseminum” eina meting av, hvør skipanarháttur - ímillum seks ymiskar - var tann best egnaði fyri SSL. Úrslitið var eitt tilmæli um at leggja virkseimið í eitt alment partafelag. Í hesi somu meting var núverandi skipan, landsfyrirtøka, mett at vera tann minst hóskandi skipanin.

Flutningur hjá SSL – nøkur tøl

SSL flutti í 2005, sjóvegis og landvegis, íalt 1,15 millón ferðafólk og 165 túsund akfør.

Sjóvegis vórðu flutt 540 túsund ferðafólk við 8 ferjum.

Landvegis flutti SSL 610 túsund ferðafólk við umleið 40 bussum.

Á farmaflutningsøkinum hevur SSL síðani útveitingina av Farmaleiðum havt farmaflutningsskyldu sjóvegis og á Sandoyinni og Kalsoynni.

Til hesa tænastu hevur SSL 5 lastbilar og farmastøðir í Tórshavn, Klaksvík og á Tvøroyri. Har ið ferjurnar leggja at, stendur SSL fyri skipaavgreiðsluni.

Tyrlan flutti 6.500 fólk í 2005 til og úr útoyggjum.

Landsfyrirøkan Strandfaraskip Landsins

SSL er skipað sum landsfyrirøka undir Innlendismálaráðnum og fær á hvørjum ári tillutað eina nettorakstrarjáttan á figgjarlógini.

Innanhýsis er SSL skipað við stjóra, sum vísir til Innlendismálaráðið, og fimm deildum: Rakstrardeild, Samferðsludeild, Catering- og farmadeild, Starvsfólkadeild og Fíggjardeild.

SSL stendur fyri øllum rakstri av strandfaraskipunum (Oyggjaleiðir) gjøgnum Rakstrardeildina. Raksturinn av bussunum hjá Bygdaleiðum er bjóðaður út til privatar.

Útbjóðing og sáttmálastýring (av bussum), ferðaætlan og ferðaseðlasøla verður rikið av SSL gjøgnum Samferðsludeildina.

SSL stendur eisini fyri rakstri av farstøðum og farmaavgreiðslustøðum.

Uppgávarnar, sum verða loystar á SSL, kunnu í høvuðsheitum lýsast sum á myndini niðanfyrir:

Rakstur	Skiparakstur umfatar m.a. viðlíkahald av skipum og skipan av manningarviðurskiftum. Nógvar formligar ásetingar skulu yvirhaldast so sum Skipaefirlitið, Klassin, Solas, vaktarskipan, sjómanslóg. Aðrar uppgávur eru endurnýggjan av skipum, útbjóðing o.s.fr.
Samferðsla	Ferðaætlan fyri skip og bussar, prísskipan, ferðaseðlasøla og ferðslusamskipan (broytingar, seinkingar v.m), sáttmálar við bussarbeiðstakarar/útbjóðing (sáttmálastýring og – eftirlit), samferðslukunning og marknaðarføring
Farmaflutningur	Veitir útjaðaranum ta farmaflutningstænastu, sum var eftir, eftir at Farmaleiðir vórðu seldar. Ábyrgd av viðlíkahaldi av far- og farmaavgreiðslustøðum runt landið
Catering	Ábyrgd og rakstur av catering umborð á skipunum

Arbeidsbólkurin kemur í hesari frágreiðing við nøkrum uppskotum til nýskipan av virkseminum hjá SSL. Hesi uppskot leggja øll upp fyri, at omanfyrinevndu uppgávur skulu loysast.

Núverandi skipan av virkseminum hjá SSL hevur fleiri vansar. Tó serliga hesir:

1. Játtanarskipanin hóskar illa til virkseimið hjá SSL
2. Tað eru ikki nóg greiðar linjur millum politiska myndugleikan og SSL

Játtanarskipanin og SSL

SSL fær á hvørjum ári eina nettojáttan á Løgtingsins figgjarlóg. Nettojáttanin svarar til munin millum rakstrarútreiðslurnar og rakstrarinntøkurnar hjá fyrítøkuni. Játtanin skal haldast, tvs. at uppgávan hjá leiðsluni er at fáa munin millum útreiðslur og inntøkur at svara neyvt til játtanina.

Tað er tó ein trupulleiki, at stór sveigj eru í bæði inntøkum og útreiðslum í einari fyrítøku sum SSL. Hetta merkir, at leiðslan alla tíðina má fylgja játtanarnýtsluni sera neyvt og so hvørt royna at broyta raðfestingar í rakstrinum, soleiðis at nýtslan við ársenda neyvt svarar til játtanina.

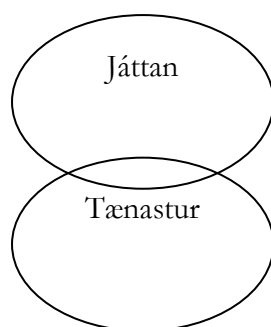
Avleiðingin av hesum er, at leiðslan fyrst og fremst má stilla inn á eitt ár í senn. Tað longra mennandi arbeiði fyri at fáa effektivari rakstur má tískil raðfestast lægri. Hetta er ikki nakað tilvitað ynski frá leiðsluni, men er ein íbygdur vansi við játtanarskipanini, har ið tað t.d. ikki ber til at flyta møgulig yvir- ella undirskot millum ár, og at tað samstundis kann fáa víðfevndar avleiðingar, um nýtslan við ársenda er størri enn játtanin.

Sum dømi um omanfyri nevnda trupulleika kann nevnt, at ymiskar ábøtur, serliga á skipini, kunnu verða raðfestar aftarlaga – og kanska ikki verða gjørdar inniverandi ár - tí óvist er, um játtanin kemur at halda ella ikki. Ikki fyrr enn árið er næstan runnið, ber til at staðfesta, hvørjar ábøtur ráð eru til. Hetta hevur samstundis við sær, at stundir ikki verða til at bjóða arbeiði út.

Í aðrar mátar kann tað koma fyri, at fleiri óvæntaðar útreiðslur koma seint út á árið, har ið tað kanska er í seinna lagi at søkja um eykajáttan. Hesin møguleikin kann tó brúkast, um grundgevingarnar eru nóg góðar, men tað er kortini altíð trupult at skula søkja um eykajáttan, tá ið langt er liðið út á árið.

Politiski myndugleikin og SSL

Landið

Politiski myndugleikin

Játtar pening yvir figgjarlóg + eykajáttanir

Tænastuveitari

Røkir yvirskipaða flutningskyldu + ad hoc krøv

Sum myndin vísir, er SSL tætt knýtt at politiska myndugleikanum. Játtanin verður veitt, uttan at nøkur útgreinað avtala ella skylda, onnur enn lógarásetta flutningsskyldan, er um, hvørja veiting politiski myndugleikin vil hava fyrri peningin. Um játtanin ikki heldur, kunnu eykajáttanir verða veittar. Eykajáttanirnar skapa trupulleikar í sambandinum partanna millum.

Tætta tilknýtið millum politiska myndugleikan og SSL merkir, at ikki nóg greiður skilnaður er millum henda myndugleika og tænastrúveitingina. Hetta merkir, at tænastrúveitarin í mongum førum umboðar bæði tænastrúkeypara og tænastrúveitara, og at politiski myndugleikin kanska í onkrum førri ótilvitað ávirkar dagligu tænastrúveitingina og avgerðir ov nóg.

Tænastrústøðið/flutningsskyldan

Virksomheit hjá SSL er skipað eftir Løgtingslóg nr. 82 frá 15. mai 2001 um fólka- og farmaflutning og eftir Reglugerð fyrri SSL, dagfest 22. januar 1997.

Í lógini um fólka- og farmaflutning er í § 2, stk. 1 ásett, at landið hevur skyldu til at skipa fyrri:

- 1) nøktandi sjóvegis fólkaflutningi, farmaflutningi og/ella flutningi av akførum, og
- 2) nøktandi landvegis fólkaflutningi, á teimum farleiðum, har tað hevur stóran samfelagsligan týdning, at skipað verður fyrri slíkum flutningi

Í stk 2 í somu grein er ásett, at flutningsskyldan fevnir um sjóvegis farleiðirnar millum: Tvøroyri - Tórshavn, Skúvoy - Sand, Skopun - Gamlarætt, Skopun - Hest, Hest - Gamlarætt, Nólsoy - Tórshavn, Sørvág - Mykines, Leirvík - Klaksvík¹, Klaksvík - Kalsoy, Hvannasund - Fugloy, Hvannasund - Svínoy, umframt tær sjóvegis og landvegis farleiðir, ið landsstýrismaðurin í kunngerð ásetir flutningsskyldu fyrri.

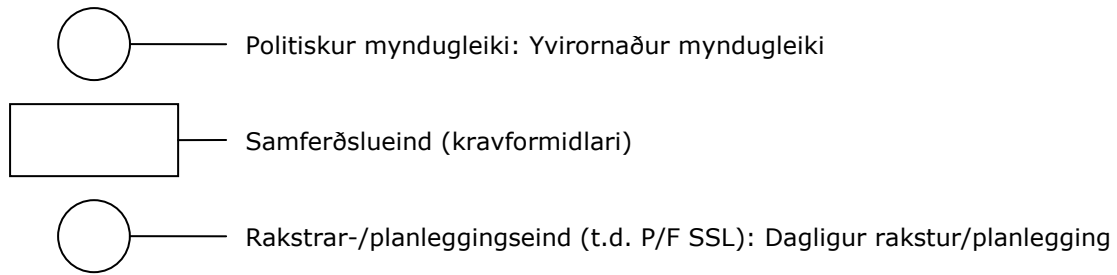
Í reglugerðini fyrri SSL er í § 2, stk. 1 ásett, at:

Fyrirtøkan hevur til uppgávu at lúka landsins tørv á innanlands fólka- og farmaflutningi. Fyrirtøkan kann harafturat taka lut í uttanlands fólka- og farmaflutningi.

Og í stk. 2 er ásett, at fyrirtøkan í so stóran mun sum gjørligt skal rekast á handilsligum støði.

Í øllum uppskotum til tilmæli í hesi frágreiðing, verður sambandið millum politisku skipanina og SSL, sum vit kenna í dag, broytt soleiðis, at ein samferðslueind sum partur av Innlendismálaráðnum(kravformidlari) kemur ímillum SSL og politiska myndugleikan. Sí mynd niðanfyrri.

¹ Farleiðin er lögð niður, lógin er ikki dagførd.

Í hesum liggur, at Samferðslueindin frameftir, vegna politisku skipanina, verður kravformidlari til rakstrareindina (SSL), meðan politiska skipanin framvegis játtar peningin til rakstur. Samferðslueindin er ætlað at seta rammurnar og seta út í kortið, hvussu tænaustøðið skal vera.

Fyri at Samferðslueindin skal kunna nøkta ynskini frá politiska myndugleikanum, er neyðugt, at tað hevur greiðar reglur at arbeiða eftir. Tvs. at uttan mun til leist, hevur tað sera stóran týdning, at politiski myndugleikin greitt stingur út í kortið, hvat hann ynskir sum aðalmál.

Her verður m.a. serliga hugsað um tær flutningsskyldur, ið lýstar eru í lógini um fólka- og farmaflutning, og har tað verður ásett, at bæði sjó- og landvegis flutningurin skal vera nøktandi.

Neyðugt er at staðfesta yvir fyri Samferðslueindini, hvat er “nøktandi sjóvegis flutningur”, og hvat er “nøktandi landvegis flutningur”, og eisini hvat hevur “samfelagsligan týdning”.

Sjóvegis flutningurin er sum sagt minkaður orsakað av undirsjóvartunlum, og hann kann minka meira, um tunnilin til Sandoyinna einaferð verður veruleiki.

Í hesum sambandi er t.d. eisini neyðugt at viga tyrluflutningin upp ímóti sjóvegis farleiðunum. Kann øktur tyrluflutningur hava við sær minni sjóvegis ferðing, ella er framvegis neyðugt við høgum túratítleika fyri bæði flutningsslógini.

Í øllum førum er neyðugt at staðfesta, hvat lagt verður í “nøktandi flutning”.

Um ferðasambandið skal vera nøktandi fyri allar samfelagsbólkar, fer tað uttan iva at krevja eina víðkaða ferðaætlan í mun til í dag. Kundarnir hjá SSL eru sera ymiskir, og tískil er eisini flutningstørvurin við SSL ymiskur.

Støða má eisini takast til samfelagsliga týdningin av ferðavinnuni í mun til trivnaðin hjá fólki í útjaðaranum, og í hvønn mun tørvurin hjá hesum báðum bólkom kann samantvinnast, tá talan er um flutning og flutningsmøguleikar.

Mælt verður til, at ein ávís bólking verður gjord, har nakrar yvirskipaðar rammur verða lagdar. Hetta kundi t.d. verið, at busssamband skal vera til Kirkjubøar 4 ferðir dagliga, har 1 av túrinum er tilkalling. Hesir 4 túrar skulu verða áðrenn atlit verður tikið til fólkatál, tørv og ferðasiðvenja.

Til dømis hevur Landsverk í sambandi við Samferðsluætlanina 2008-2020 gjørt eina bólking av landsvegnum (4 bólkar). Henda bólking kundi verið nýtt sum fyrimynd, tá

hugt verður eftir buss sambandinum, soleiðis at vegirnir í bólki 1 hava mesta buss sambandið, og túrarnir til bólki 4 í høvuðsheitum eru tilkallitúrar.

Í nevndu samferðsluætlan hevur SSL eisini flokkað sjóvegis farleiðirnar í 4 bólkar eftir flutningstørvi og flutningsmynstri.

Uttan mun til, hvat lagt verður í “nøktandi”, er fyrimunurin við einum samferðslusáttmála tann, at politiski myndugleikin ger sær greitt, hvat hann ynskir og ger karmarnar. Síðani verður at áseta kostnaðin fyri vøruna.

Skipanir í grannalondum okkara

Samferðsluøkið í grannalondum okkara Danmark, Noregi, Svøríki, Íslandi² og Grønlandi hevur verið fyri stórum broytingum seinastu árinum, tá tað ræður um ferðamannaflutning við bussi, toki ella ferju. Broytingarnar eru allar framdar eftir sama leisti, hóast tað er ymist, hvussu víðgongt farið er til verka frá landi til land.

Høvuðsreglan hevur verið at royna at skilja sundur politiska myndugleikan og sjálvan raksturin. Uttan mun til hvør loysn, ið verður vald, má endamálið vera, at tað er ein loysn sum er í samsvari við politisku ynskini og tørvin hjá ferðafólki. Endamálið er ikki at minka um tey politisku krøvini, men at hesi krøv verða sett fram á ein øðrvísi meira skipaðan hátt enn frammanundan.

Tá politiski myndugleikin og raksturin eru sundurbýtt, er rættuliga ymiskt, hvussu raksturin er skipaður í grannalondunum. Á bussøkinum er útveiting nógv nýtt í norðurlondum.

Tann danski bussraksturin varð til 1995 ríkin av tí almenna, tá hann varð lagdur í eitt alment partafelag, samstundis sum raksturin av bussfarleiðum varð boðin út (lísitasjón). Almenna partafelagið Combis vann tey flestu útboðini, sum teir luttóku í tey fyrstu árinum. Seinni kom fram, at felagið hevði bjóðað ov lágt, og kom sær tí í fíggjarligar trupulleikar. Tað má ásannast, at henda roynd at leggja raksturin í alment partafelag, ikki var væleydnað. Ein av orsökunum kann vera, at tíðarskeiðið frá tí, at virkað varð á einum skipaðum monopolmarknaði til, at virkað varð á einum beinhørðum kappingarmarknaði, var ov stutt. Hetta merkti m.a., at felagið ikki hevði umstøður og tíð til at tillaga kostnaðarstøðið til nýggju støduna.

Útbjóðingarformurin er eisini nýttur á ferðjuøkinum. M.a. varð Bornholmstrafikkurin boðin út í 2003. Útbjóðingin varð ikki mett at vera væleydnað, tí tá boðini upp á raksturin skuldu vera inni, var bara eitt boð. Nevniliga frá verandi almenna felaganum, Bornholmstrafikken A/S, sum rak sambandið frammanundan. Núverandi samferðslusáttmálin við Bornholmstrafikken A/S varar til 2010. Danski útbjóðingarmyndugleikin, Trafikstyrelsen, hevur í oktober 2006 boðað frá, at næsta útbjóðingarmarknaði av hesi farleið skal byrja í 2007.

Á norska ferjumarknaðnum hevur útveiting eisini verið nýtt. Gongdin hevur verið, at tey privatu feløginum, sum hava lutikið í útbjóðingum, gerast færri og færri, tí at ein

² Sum skilst er ferjan út í Vestmannaoyggjar útveitt til privatar at reka. Landið eigur ferjuna.

konsolidering er farin fram, har feløg eru lögð saman. Hetta er ein hóttan móti at tryggja framhaldandi neyðugu kappingina, sum er ein fortreyt fyri væleydnaðum útbjóðingum.

Innan tokvinnuna er raksturinn bæði í Noreg, Svøríki og Danmark í felagsformi. Svøríki er farið longst við fleiri útbjóðingarumföllum, sum hava havt við sær, at fleiri privatar fyrirtøkur hava raksturinn. Sama gongd hevur verið í Danmark, har næsta útbjóðingarumfar er í gongd í lötuni. Í Noreg hevur bert verið ein minni útveiting av ferðamannaflutningi við toki, sum tað almenna felagið NSB (Norske Statsbaner) vann, og tað koma neyvan nýggj útbjóðingarumförl í Noreg tey komandi árin.

Tað er ymist, hvussu hóvliga farið er fram í teimum ymisku londunum. Svøríki fór rættuliga skjótt undir at kappingarútseta raksturinn við privatari luttøku. Vansin hevur verið, at tann almenna rakstrarfyrirtøkan SJ (Svenske Jernvager) kom í fíggarligar trupulleikar, sum tó nú eru við at vera loystir.

Í Noregi er royndin at skapa kapping steðgað. Í Danmark er tað almenna farið hóvligari fram samanborið við Svøríki á tokøkinum, meðan man á danska bussøkinum fór harðliga fram, men tað endaði sum nevnt við álvarsligum trupulleikum fyri tað almenna.

Á tokøkinum varð í Danmark farið meira hóvliga fram. Ímeðan DSB framvegis var partur av tí almenna, vóru í seinni helvt af 1990-unum gjørdar royndir við sáttmálastýring millum tað almenna - Trafíkministeriet - og DSB sum “Statsvirksomhed” (sum er at samanbera við formin, ið SSL virkar undir í dag).

Næsta stig varð tikið í 1999, tá ið DSB varð gjørt um til “Selvstændig offentlig virksomhed”, sum á nógvum økjum er at samanbera við eitt partafelag við virkandi nevnd, fíggariskilnað til tað almenna o.s.fr. Samstundis varð raksturinn av S-tokunum í Keypmannahavn lagdur í eitt partafelag, sum DSB eigur 100 %. Orsøkin til, at DSB ikki beinleiðis varð gjørt um til eitt partafelag, var, at tað vóru so nógvir tænastrúmenn í felagnum.

Tað fyrsta árið (1999) varð ein 1-ára samferðslusáttmáli gjørdur millum tað almenna (Trafíkministeriet) og DSB ávikavist DSB S-tok A/S. Grundað á royndirnar frá hesum fyrsta lutfalsliga stutta sáttmála, varð nýggjur 5-ára sáttmáli gjørdur fyri tíðarskeiðið 2000 til 2004. Nú er komin ein 10-ára sáttmála fyri tíðarskeiðið 2005 til 2014. Á henda hátt hevur tað almenna bygt á royndirnar frá teimum fyrstu sáttmálunum, og hevur stigvíst longt um sáttmálatíðarskeiðið.

Tað longra sáttmálatíðarskeiðið gevur leiðsluni í felagnum betri møguleikar at reka virkseimið við atlíti at einum longri tíðarsjónarringi.

Samferðslusáttmáli

Í grannalondum okkara eru tey farin yvir til serliga at skipa samferðsluna við sonevndum samferðslusáttmálum (trafikaftaler).

Samferðslusáttmálin hevur sum aðalmál at vera greitt og bindandi stýringsamboð fyri bæði politiska samferðslumyndugleikan og veitaran av flutningstænastruni. Hetta hongur somuleiðis saman við, at grannalond okkara eru farin frá at hava eitt samantvinnað ábyrgdarbýti uttan greiðar ásetingar um t.d. tænastrustøði, til at hava skilt sundur politiska

myndugleikan og sjálvan raksturinn, og at krøvini til nútímans samferðsluna verða sett fram á meira skipaðan hátt enn frammanundan.

Hetta skapar neyðuga orku hjá politiska myndugleikanum til at leggja langtíðarætlanir fyrri samferðsluna, tænaustøðið, menningina av flutningsskylduni og leiklutin í mun til kollektivu samferðsluna. Fyri veitaran av tænastruni er tað heilt greitt staðfest, hvat skylda hansara at veita fevnir um.

Vansin við samferðslusáttmálum kann hinvegin vera vantandi liðiligheit, tí tað kann vera torført at gera tillagingar við stuttum skotbrái t.d. til hissini tiltøk. Tílíkt ber tó til at bota um við t.d. ásetingum um keyp av t.d. eykatúri fyrri ávísan kostnað.

Á henda hátt kann politiski samferðslumyndugleikin keypa tænastru frá ferð til ferð, um tað er neyðugt. Fyri tænastruveitaran er tað avgerandi, at nýggj krøv verða samsýnt, og at pláss ikki skal finnast innan verandi fíggjarkarmar.

Ein avgerandi fortreyt fyrri, at samferðslusáttmálar virka eftir ætlan, er, at politiski samferðslumyndugleikin góðtekur nýggja leiklutin sum meira yvirskipaður partur, tá raksturinn er skildur frá.

Í grannalondum okkara er tað ymiskt, hvør tænastruveitarin er – tað snýr seg bæði um almenn partafeløg, almen partafelagslíknandi feløg og privat feløg.

Í Danmark hevur leisturin verið varisligur, soleiðis at roynt hevur fyrst verið við almennum partafelagslíknandi felagi (DSB) í stutt tíðarskeið, fyrri síðani at økja um longdina á sáttmálanum. Ætlanin er síðani at einskilja DSB.

Tó er greitt, at tað setir sera stór krøv til politiska myndugleikan og førleikan at gera samferðslusáttmála fyrstu ferðirnar við privat feløg, umframt førleikan til at meta um hesi feløgin, t.d. krøv til m.a. fíggjarliga førleikan hjá hesum.

Slag av sáttmála

Vanliga verður arbeitt við tveimum hugtøkum innan sáttmálar, nevnliga bruttosáttmáli og nettosáttmáli.

Bruttosáttmálin er eyðkendur við, at veitarin fær fulnað fyrri kostnaðin av tænastruni, men ikki inntøkurnar frá ferðafólkunum. Útbjóðarin fær allar ferðaseðlainntøkur, og tað er eisini hann, sum stendur fyrri bæði at leggja ætlanir og marknaðarføring.

Fyri útbjóðaran skapar ein tílíkur sáttmáli størri fleksibilitet, serliga tí at tað loyvir honum at gera skjótar og/ella neyðugar tillagingar uttan at samráðast við veitaran um árin á inntøkugrundarlagið hjá honum.

Vansin við einum bruttosáttmála kann vera, at tænastruveitarin hevur minni orsök til at albota (optimera) og økja um tænastruna ella talið av fólkum, sum nýta tænastruna.

Nettosáttmálin er eyðkendur við, at veitarin fær inntøkurnar frá ferðafólkunum. Í tann mun ferðaseðlainntøkurnar ikki rinda útreiðslurnar, fær veitarin harumframt eitt sáttmálagjald frá útbjóðaranum.

Í tílíkum sáttmála stendur veitarin oftast fyri bæði at leggja ætlanir og marknaðarføring, og sáttmálin eggjar veitara til at økja um ferðamannatalið m.a. við góðari tænastru, lýsingum o.s.fr.

Vansin við einum nettosáttmála kann vera, at hann er meiri stirvin fyri útbjóðaran.

Til ber at seta bæði slógini av sáttmálum saman, t.d. bruttosáttmála við skipan, ið eggjar til at hækka um ferðamannatal og brúkaranøgðsemi.

Innihaldið í sáttmálanum

Tað er ymiskt frá sáttmála til sáttmála, hvat verður skipað, og hvussu nógv farið verður í smálutir. Og ofta eru tað marknaðartreytirnar, sum hava ávirkan á, hvat verður ásett í sáttmála. Alment er galdandi, at jú meira tænastran krevur av almennari figging, jú størri og meira nágreinað krøv verða sett í sáttmálanum.

Tað mest vanligu eru hesi viðurskifti:

1. Ferðaætlan
2. Góðska
 - a. Kanningar av, um brúkarin er nøgdur, herundir bóonus og bót.
 - b. At ferðaætlanin verður hildin (komu-/fráferð til tíðina)
 - c. Nøktandi kunning um broytingar í ferðaætlan vm. (ferðslukunning)
 - d. Standard og viðlíkahald av amboðunum
3. Kostnað
4. Incitament

Dømir um danskar samferðslusáttmálar kunnu síggjast á:

1. www.trafikstyrelsen.dk/sw3013.asp
(ferjurakstur til Bornholm, Samsø-Kalundborg og Bøjden-Fynshav)
2. www.trm.dk/graphics/Synkron-Library/trafikministeriet/Publikationer/pdf/kontrakt_fjern-og_regional.pdf
(Samferðslusáttmálin millum Trafikministeriet DSB um tokrakstur).

Longdin á sáttmálanum

Tað er eitt sindur ymiskt, hvussu leingi sáttmálaskeiðið varar.

At byrja við er vanlig við lutfalsliga stuttum sáttmálum, ið eru galdandi í 1- 2 ár, tí tað gevur útbjóðaranum møguleika fyri at tillaga og broyta óhepnar ásetingar í sáttmálanum innan rímliga tíð.

Tá ið útbjóðari og veitari hava fingið fleiri og betri royndir við sáttmálastýring, er tað ofta ein fyrimunur at gera sáttmála yvir longri tíðarskeið, tí tað gevur veitara betri fortreytir fyri at gera ætlanir fyri virkseimið, gera íløgur, seta fólk o.s.fr.

Løgfrøðiligur status

Sáttmálarnir hava ymiskan lögfrøðiligan status, alt eftir hvørjir partar gera sáttmálan. Verður sáttmáli gjørdur millum tveir almennar myndugleikar (t.d. IMR og SSL), hevur

sáttmálin neyvan neyðugan lögfrøðiligan status til at t.d. verða lagdur fyri rættin í sambandi við ósemju. Í einum tílíkum føri eru tað viðurskiftini hjá tí almenna, sum eru avgerandi, her serliga stats- og fyrisitingarrætturin. Oftani hevur ein tílíkur sáttmáli ásetingar um, at um ósemja er um eitt hvørt viðurskifti, avger yvirskipaði myndugleikin trætuna, og á henda hátt verða tílíkar trætur tískil avgreiddar.

Um sáttmálin harafturímóti er ímillum tann almenna politiska samferðslumyndugleikan sum útbjóðara og eitt P/F sum veitara, er samferðslusáttmálin lögfrøðiliga bindandi. Tí er tað umráðandi, at politiski myndugleikin hevur neyðugu royndirnar og førleikarnar at gera samferðslusáttmála.

Um talan er um alment P/F, kann sáttmálin áseta, at endaliga avgerðin um ósemjuna er hjá útbjóðara, heldur enn ásetingar um t.d. gerðarrætt. Men hóast landsstýrismaðurin (útbjóðarin) hevur endaligan avgerðarrætt sambært sáttmálaáseting, er tað umráðandi, um skipanin við samferðslusáttmála skal virka, at politiski myndugleikin virðir leistin og sáttmálan, ið arbeiðt verður eftir, herundir serliga skiftið frá at arbeiða í smálutum og stuttfreista við dagliga virkseminum til at arbeiða langsíktað og yvirskipað.

Útveiting av samferðsluni

Í sambandi við at skipa samferðsluna av nýggjum, herundir at kappingarútseta samferðsluna, er ein móguleiki, ið er nýttur í ávísan mun í grannalondum okkara, útveiting sum amboð í samferðslupolitikki landsins.

Tað, sum umræður mest, tá ið samferðslutænastan verður útveitt, er at tryggja, at nógvur veitarar eru førir fyri at átaka sær uppgávuna bæði í vavi og fíggarligum førleika, soleiðis at tað verður ein verulig kapping um at fáa samferðsluuppgávuna.

Ein útveiting krevur tískil eisini eina ætlan fyri, hvussu samferðslan skal bjóðast út, t.d. um allar sjóvegis farleiðir skulu bjóðast út undir einum ella hvør sær, og hvørjir fyrimunir og vansar eru við útbjóðingaráttinum.

Í framhaldi av hesum er tí stórur munur á at bjóða bussleiðirnar og Smyril út at reka.

Royndirnar hjá SSL hava víst, at tað ber til at hava kapping á bussflutninginum í øllum førum, tá økini eru fleiri í tali, meðan tað er meira ívasamt, um neyðuga kappingin er til staðar á t.d. Suðuroyarleiðini og teimum miðalstóru sjóvegis farleiðunum, tí tað krevur størri fíggarliga orku og betri førleikar til veitara at reka sjóvegis farleiðir.

Sum dømi um útboð uttan kapping er Bornholmsleiðin, sum var latin almenna felagnum Bornholmstrafikken, sum somuleiðis var einasti veitari, ið bjóðaði upp á farleiðina. Í tílíkum førum ber ikki til at tosa um kapping um samferðsluuppgávuna.

Partafelagsformurin

Partafelagsformurin er ein leitur, sum í størri mun verður nýttur innan tað almenna, bæði í grannalondum okkara og í Føroyum.

Partafelagsformurinn kann vera eitt skilgott íkast til tær skipanir, sum vit annars kenna innan almenna fyrisiting. Men av tí at partafelagsformurinn er ein grundleggjandi broyting í mun til, hvussu stýring og ábyrgdarbýtið annars er í almennu fyrisitingini, mugu ávísar fortreytir vera til staðar fyri at gagnnýta henda skipanarhátt á besta hátt.

Ein tann mest avgerandi fortreytin er, at tað er eitt handilsligt grundarlag til staðar, og at tænanstan verður seld til privatan brúkarar. Jú meira hesin rindar fyri kostprís, jú betri handilsligari grundarlag. Tí er viðkomandi at tillaga tænanstuna (góðsku og nøgd) til eftirspurningin.

Hóast tað almenna selur tílíka tænanstu, er tað aloftast ikki orsakað av handilsliga grundarlagnum, men orsakað av politiskum atlit. Hesi politisku atlit mugu tí takast í t.d. lóggávu ella samferðslusáttmála, tá virkseimið verður lagt um til partafelag.

Hetta ger seg serliga galdandi, um almenna virkseimið fer fram á økjum, sum tað almenna ynskir at kappingarútseta sum t.d. samferðslu. Her kann tað vera skilgott at nýta partafelagsformin fyri at javnseta almenna partafelagið við privatu kappingarneytarnar.

Eitt av høvuðsendamálunum við at leggja virkseimi í eitt partafelag, sum annars er skipað í almennum høpi, er at fremja effektivitet, samstundis sum tað almenna sleppur undan ov nógvum eftirliti.

Ein fyrimunur við at leggja alment virkseimi í partafelagsformin er, at greiður skilnaður verður millum málini hjá partafelagnum, ið vanliga eru effektivitetur og virðisskapan, og málini hjá tí almenna, ið ofta eru merkt av nógvum ymiskum politiskum áhugamálum. Við at nýta partafelagsformin, verður stórri dentur lagdur á handilsliga grundarlagið í mun til politisku atlitini, tá ið hesi viðvíkja smálutum. Eitt alment partafelag virkar tó altíð í ein ávísan mun út frá yvirordnaðu politisku dagsskránni. Tað almenna er jú eigari og setir nevndina í felagnum.

Partafelagsformurinn gevur eisini munandi fríari fíggjarkarmar at reka eitt virki innan fyri karmarnar í ársroknskaparlóg og partafelagslóg í mun til almennu játtanarskipanina, ið gongur frá ári til ár. Møguleiki er t.d. fyri lántøku til at fíggja íløgur, ið bera seg.

Partafelagsformurinn betrar eisini munandi um møguleikarnar fyri at gagnnýta serliga handilsligu førleikarnar í tí privatu vinnuni, tá umræður manning av nevndini.

Fyrimunirnir við at leggja alment virkseimi í partafelagsformin eru avgerandi fortreytir fyri, um eitt virkseimi yvirhøvuð skal leggjast í eitt partafelag. Ber ikki til at skilja greitt millum málini hjá partafelagnum og politisku málini, er ivasamt, um partafelagsformurinn er rætta loysnin, tí tað gevur ikki leiðsluni neyðuga rásarúmið at fremja effektiviseringar og virðisskapan.

Tað setir krøv til politiska myndugleikan at vera til reiðar at lata partafelagnum ábyrgdina at reka virkið á einum handilsligum grundarlagi, og einans arbeiða við at áseta tænanstustøðið. Hetta verður gjørt umvegis samferðslusáttmálan.

Fyri tað almenna, sum eigari av partafelagnum og ognum tess, er tað umráðandi at tryggja, at virðið á felagnum verður ríkið/umsitið á tryggan og nøktandi hátt. Eisini er neyðugt hjá nevnd og leiðslu í felagnum at hava nøktandi karmar at reka virkið undir.

Tað setir stór krøv til viðtøkurnar hjá felagnum, til samferðslusáttmálan, ið liggur til grund fyri virkseminum, og til umboðanina í nevndini, serliga viðvíkjandi fakliga førleikanum.

Einskiljing

Einskiljing av almennari fyrítøku ella tænastru er eitt víðgongdari stig á leiðini, og neyðugt er at gera sær greitt, at hóast eitt alment partafelag verður stovnað, merkir tað ikki, at tað neyðturviliga skal enda við einskiljing.

Til ber eisini at síggja partafelagsformin sum eina endaliga skipan av almennum virkseminum, sum ikki skal ella eigur at einskiljast, t.d. tunlar.

Hinvegin er fortreytin fyri at einskilja almennar fyrítøkur, at vælvirandi kapping er á økinum, sum fyrítøkan virkar á, og at politisku atlitini kunnu fasthaldast á annan hátt t.d. við lóggávu og/ella sáttmála. Ber tað ikki til, er ivasamt, um einskiljing eigur at fara fram.

Uppskot til nýskipan

Í øllum uppskotunum til tilmæli í hesi frágreiðing verður dentur lagdur á, at ein samferðslueind, sum partur av Innlendismálaráðnum, kemur at virka millum SSL og tann politiska myndugleikan. Samferðsluráðleggingin og -stýringin verður framhaldandi ein partur av SSL.

Samferðslueindin

Høvuðsuppgávan hjá Samferðslueindini eigur vegna landsstýrismannin at vera at seta út í kortið, hvussu samferðslan verður skipað og rikin skilabest. Samstundis verður ein høvuðsuppgáva hjá eindini at standa fyri at gera samferðslusáttmálar við SSL/veitarar. Við eini samferðslueind í Innlendismálaráðnum hevði yvirornaða kjakið um ferðaætlan harvið ikki ligið hjá SSL, men hjá ráðnum.

Nakrar av arbeiðsuppgávunum hjá Samferðslueindini kundu verið:

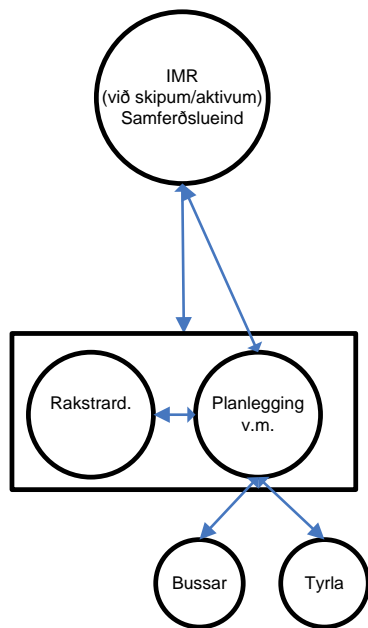
1. Meta um samfelagsliga týðningin og tørvin á flutningi.
2. Tilevna og umsita samferðslusáttmála við minstukrøvum, herundir
 - a. Raðfesting av farleiðum.
 - b. Raðfesting av túratíttleika
 - c. Stýring av samferðslusáttmála
3. Gera tilmæli til landsstýrismannin um samferðslupolitikk v.m.

Við hesum leisti hevði SSL fingið betri orku og umstøður til rakstur og planlegging og albøting (optimering) av kjarnutænastuni, ið er flutningur. Harumframt kundi verið møguleiki at útvega sær aðrar inntøkur so sum at bjóða upp á farleiðir í øðrum londum og farleiðir, ið ikki kappast við verandi virksesemi í Føroyum. SSL kundi tá eisini bjóða fram aðrar tænastur so sum rakstur av skipum. SSL kundi t.d. eisini lutikið í átøkum at bøta um ferðavinnuna í Føroyum umvegis skipini, bussarnar ella sum samskipari. Fyrir tókan hevur starvsfólk við drúgvum royndir, og skuldi tí hóska væl til slíkt arbeiði.

Samferðsluplanlegging

Við at varðveita samferðsludeildina á SSL, verður fakligi serkunnleikin viðvíkjandi planlegging og optimering av ferðaætlanum og tænastustøði á SSL. Samferðsludeildin heldur tí fram í verandi líki, sum deildin virkar í dag, men við hesum broytingum:

- Játtanin til útbjóðing og rakstur er stýrd við samferðslusáttmálanum millum Samferðslueindina og SSL.
 - Samferðsludeildin avgreiðir útbjóðing av landvegis flutningi (bussar)
 - Samferðsludeildin kann, um ynskiligt, avgreiða ella veita tænastu í sambandi við útbjóðing av sjóvegis flutningi (ferjur)
- Samferðsludeildin kemur at hava tætt tilknýti til Samferðslueindina, soleiðis at yvirskipað mál fyri samferðslupolitikkin verða viðgjørd í felag.
- Verður økið umskipað til, at allar tænastur verða bjóðaðar út av Samferðslueindini, er ikki sama grundarlag fyri at varðveita Samferðsludeildina á SSL. Funksjónin kann tá verða flutt til Samferðslueindina.

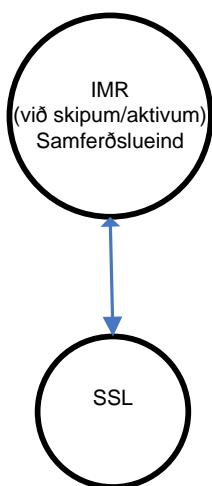
Samferðslusáttmáli

Ein samferðslusáttmáli millum Samferðslueindina í Innlendismálaráðnum og SSL kann gerast við og utan útbjóðing. Utan útbjóðing, og við nevnda bygnaði, verður talan um ein yvirskipaðan samferðslusáttmála (játtan, minstukrøv og politikk), sum virkar sum ein karmur fyri virkseminum hjá SSL. Optimeringina stendur SSL fyri við at bjóða tænastuveitingina út til arbeiðstakarar (skip ella bussar).

At stuðla samferðslueindini kundi verið skipaður ein áhugabólkur, ið kundi verið mannaður við vinnufólki, umboðum fyri útjaðaran, politikarum, umboðum fyri SSL o.s.fr. Bólkurin kann verða tikin upp á ráð viðvíkjandi arbeiðsuppgávunum hjá Samferðslueindini.

Uppskot 1,1

- IMR skipar eina samferðslueind í Innlendismálaráðnum, sum – eftir at politiska skipanin hefur sett yvirornaðu ynskini/linjurnar út í kortið - fær ábyrgd av at tilevna og umsita ein samferðslusáttmála við SSL
- Yvirskipaðir spurningar um ferðaætlanina verða at avgera millum politikarar/brúkarar og Samferðslueindina, sum síðani samskiptir víðari við SSL um hetta
- SSL heldur áfram sum landsfyrirøkka á figgjarlógini
- Skip/aktiv eru eins og í dag ogn hjá landinum
- SSL heldur áfram sum ein rakstrar- og ráðleggingareind

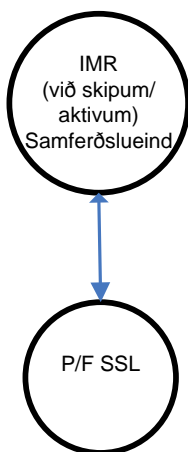
Uppskot 1,1
Fortreytir
- Samferðslueindin í Innlendismálaráðnum hefur heimildir til og grundarlag fyri at gera samferðslusáttmálar. Í hesum liggur, at tað frammanundan politiskt er staðfest, hvat heildar-tænastustøði er ynskiligt
Fyrimumir
- Flutningstørvurin verður viðgjørdur meiri nágreiniliga í Samferðslueindini út frá samferðslutørvinum og út frá yvirskipaðu politisku ynskjunum - SSL fær betri umstøður at taka sær av rakstrinum, tænastustøðinum og nágreiniligari ferðaætlan - Kann verða fyrsta stigi á vegnum til eina partafelagsloysn - Um ein áhugabólkur verður tikin upp á ráð fremur hetta í síni heild eina neyvari viðgerð av tørvinum í samfelagnum
Vansar
- SSL er framvegis á figgjarlógini og arbeiðir tí framvegis bara við eini játtan fyri eitt ár í senn.
Ávirkan á brúkaran t.d. tænastustøðið og upplivað nyttuvirðið annars
- Samferðslusáttmálin tryggjar greiðar ásetingar um tænastustøðið, og hefur hetta við sær gjøgnumskygni, tí tann politiski myndugleikin hefur fyri Samferðslueindini ásett, hvat tað er, hann vil hava. Harvið kann SSL arbeiða meira miðvíst við ásettu uppgávuunum og tænastuúttinnan
Fíggjarligar avleiðingar fyri landið
- Eins og í dag. Tvs neyvan nakrar sparingar
Kappingaratlit

- Eingin annar bjóðar ímóti
Starvsfólkaatlit
- Eins og í dag. Tó kann hugsast, at umboð frá SSL fara at virka í/fyri Samferðslueindini
Í hvønn mun loysnin er framtíðartryggjað
- Við samferðslusáttmála er loysnin ivaleyst betur framtíðartryggjað enn uttan. Leisturin er tó ikki tann besti, við tað at SSL framvegis er á figgjarlógini sum ein landsfyrirøkta. Heldur skal loysnin síggjast sum ein millumstøð, har bæði politiski myndugleikin og SSL laga seg til nýggja arbeiðsháttin við samferðslusáttmála

Uppskot 1,2

Eins og uppskot 1 – men í staðin fyri, at SSL verður verandi landsfyrirtoka, verður:

- SSL lagt um til/í alment partafelag, P/F SSL
- Skipini/aktivini fara framvegis at hoyra undir IMR/landið, men verða leigað til P/F SSL við skyldum um viðlíkahald o.s.fr.
- Hóast P/F SSL ikki longur verður á figgjarlógini, skal játtan til at rinda fasta gjaldið sambært samferðslusáttmálanum

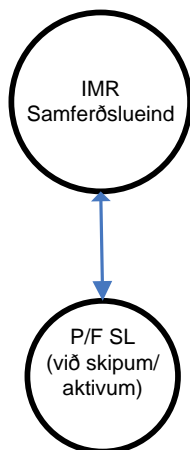

Uppskot 1,2
Fortreytir
<ul style="list-style-type: none">- Eins og í 1,1 og annars:- Týðningarmikið, at nevndin fyri P/F SSL verður før fyri at fremja eitt dygdargott nevndararbeiði og verður mannað við dugnaligum limum úr m.ø. vinnulívini- Staðfesta, hvat slag/sløg av sáttmálum, man ynskir at arbeiða við.- Størri ynski um neyva stýring kundi tala fyri bruttosáttmála millum Samferðslueindina og P/F SSL, har ið P/F SSL ikki fær inntøkurnar. Vansin við hesum kann tó verða sveiggj í sáttmálakostnaði. Betri er tí kanska við einum nettosáttmála ímillum Samferðslueindina og P/F SSL, har ið P/F SSL fekk inntøkurnar og annars bara eina fasta sáttmálaupphædd- Samferðslusáttmálin verður gjørdur við ein lögfrøðiligan persón
Fyrirminur
<ul style="list-style-type: none">- Politiska skipanin sleppur undan nágreinastýring og fær betri orku til meira yvirskipaða samferðsluætlan- Nevndarlimir úr privata vinnulívini og øðrum samferðsluviðkomandi stovnum- SSL fær betri umstøður at taka sær av rakstrinum, tænaustøðinum og nágreiniligari ferðaætlan- Møguleiki at gera fleirára avtalu (t.d 5 ár), sum soleiðis er við til at geva betur arbeiðsrúm hjá P/F SSL- Møguleiki at einskilja partafelagið seinni- Um ein áhugabólkur verður tikin upp á ráð fremur hetta í síni heild eina neyvari viðgerð av tørvinum í samfelagnum
Vansar
<ul style="list-style-type: none">- Tað kann ganga tíð, áðrenn figgjjarviðurskiftini verða greið- Við fleirára samferðslusáttmálum og t.d. munandi hægri oljuprísnum enn roknað við í sáttmálanum, kann P/F SSL fáa tað trupult figgjjarliga, um ikki serlig avtala/prísjavning er gjørd um oljukostnaðin.- Manglandi politisk stýring

Ávirkan á brúkarán t.d. ténastustøðið og upplivað nyttuvirðið annars
<ul style="list-style-type: none"> - Samferðslusáttmálin tryggjar greiðar ásetingar um ténastustøðið, og hefur hetta við sær gjøgnumskygni, tí tann politiski myndugleikin hevur fyri Samferðslueindini ásett, hvat tað er, ið hann vil hava, og tí fer P/F SSL at kunna arbeiða meira málvíst við hesum ásettu uppgávuunum og ténastuúttínnan - Ténastustøðið hækkar helst, tá P/F SSL miðsavnar sína orku um rakstur og nágreiniliga ferðaætlan
Fíggjarligar avleiðingar fyri landið
<ul style="list-style-type: none"> - Orsakað av ávísium bindingum og umløgðum arbeiðsgongdum – hetta alt í sambandi við umlegging frá landsfyrirøku til partafelag - verða ávísir fíggjarligir kostnaðir í byrjanini - Givin kostnaður fyri eitt givið ténastustøði og kendur kostnaður fyri hægri ténastu - Upp á sikt eigur P/F SSL at verða so mikið effektivt, at vinningsbýti kann verða goldið út til eigarán - Talan kann verða um nakað av meirkostnaði í sambandi við nýggjari skipán við samferðslusáttmála
Kappingaratlit
- Eingin annar bjóðar ímóti – í øllum førum ikki 3-5 tey fyrstu árin, sum verða royndartíð
Starvsfólkaatlit
<ul style="list-style-type: none"> - Starvsfólkin verða ikki longur alment sett. - Tað kann verða lógarásett, at P/F SSL yvirtekur rættindir og skyldur hjá starvsfólkunum.
Í hvønn mun loysnin er framtíðartryggjað
- Talan er um eina skipán, ið væl kann nýtast í framtíðini. Høvuðsendamálið er at fáa ein meira rasjonellan rakstur. Skipánin letur upp fyri møguleikanum, at partafelagið verður einskilt, um tað er politiskt ynskiligt

Uppskot 1,3

- Einasti munurinn ímillum hetta uppskotið og uppskot 1,2 er, at skipini/aktivini verða lögð í P/F SSL (seld til P/F SSL ella skotin inn sum eginpeningur)
- Verða skipini/aktivini seld til P/F SSL, ávirkar hetta alt annað líka sáttmálakostnaðin
- Við einari sølu av skipunum/aktivunum, fær Landskassin eina stóra eingangsupphædd, sum P/F SSL fíggjar við partvís láni, við t.d. veð í skipum/aktivum og almennum eginpeningi
- P/F SSL kann seinni gerast um til privat partafelag, um tað er politiskt ynskiligt

Uppskot 1,3
Fortreytir
Eins og í uppskoti 1,2, annars: - P/F SSL keypir skipini/aktivini, ella landið skjýtur skipini/aktivini inn í P/F SSL sum eginpening. - Almennur eginpeningur verður skotin inn í P/F SSL, sum eisini fær heimild til at taka lán.
Fyrimumir
Eins og í uppskoti 1,2, annars: - Landið kann fáa eina stóra eingangsinnøkku, um P/F SSL keypir skipini.
Vansar
Eins og í uppskoti 1,2, annars: - Søluprísurin av skipunum kann verða so mikið høgur, at avdráttir, rentur og avskrivningar tyngja felagið meira, enn gott er
Ávirkan á brúkaran t.d. tænaustøðið og upplivað nyttuvirðið annars
Eins og í uppskoti 1,2
Fíggjarligar avleiðingar fyri landið
Eins og í uppskoti 1,2, annars: - Landið kann fáa eina stóra eingangsinnøkku, tá ið P/F SSL keypir skipini. - Landið má tó samstundis útvega P/F SSL byrjunargjaldføri. Hetta vil ávirka samferðslusáttmálan
Kappingaratlit
- Eingin annar bjóðar ímóti – í øllum fòrum ikki 3-5 tey fyrstu árin, sum verða royndartíð
Starvsfólkaatlit
Eins og í uppskoti 1,2

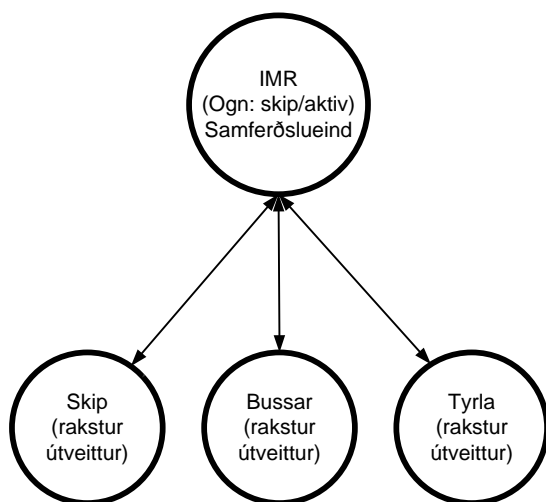
Í hvønn mun loysnin er framtíðartryggjað

Eins og í uppskoti 1,2, annars:

- Verður P/F'íð væl grundað við byrjunargjaldföri og samferðslusáttmála, skuldi loysnin verið framtíðartryggjað

Uppskot 2

- SSL verður umskipað soleiðis, at sjóvegis farleiðirnar og farma- og skipaavgreiðsla verða boðin út á sama hátt sum bussar og tyrluleiðin eru tað í dag
- IMR skipar eina samferðslueind, sum – eftir at politiska skipanin hevur sett yvirskipaðu ynskini/linjurnar út í kortið - fær ábyrgd av at tilevna og umsita ein samferðslusáttmála við privatu arbeiðstakararnar
- Samskipan í sambandi við ferðaætlan verður í Samferðslueindini og “SSL”
- SSL, sum tað er í dag, verður her hugsað niðurlagt
- Verandi aktiv verða at liggja hjá landinum, men verða rikin av privatum

Uppskot 2
Fortreytir
- Góð sáttmálastýring, ið krevur gott innlit og førleika
Fyrimunir
- Skapar kapping - Kann samanlagt verða bíligari fyri landið enn núverandi loysn við SSL, treytað av at kapping er um sáttmálarnar. Tó er rættiliga torført at meta um, um trupulleikar verða við veitarum
Vansar
- Kann verða trupult at meta, um boð eru realistisk. Torført at koma aftur um aftur - Um talan verður um nettosáttmála, har inntøkan liggur hjá reiðarinum, kann hugsast, at tað verður farið lætt um viðlíkahald av skipum, soleiðis at viðkomandi fær sum mest burtur úr uttan at hugsa um skipið - Verður talan um ein bruttosáttmála, har inntøkurnar liggja hjá samferðslueindini, kann hetta hava við sær sveiggj í figgjarætlanini hjá landinum - Vandí fyri, at veitarin kann fáa figgjarligar trupulleikar, og tá má landið taka við aftur. - Landið kann koma í trupla støðu, um veitararnir taka seg saman í t.d. verkfallslíknandi støður
Ávirkan á brúkarán t.d. ténastustøðið og upplivað nyttuvirðið annars
- Eigur við góðari sáttmálastýring ikki at verða lægri
Figgjarligar avleiðingar fyri landið
- sí Fyrimunir
Kappingaratlit
- Full kapping – øll kunnu bjóða
Starvsfólkaatlit
- Øll SSL-starvsfólk, - uttan tey, ið verða eftir á Samferðslueindini, ið verður ein

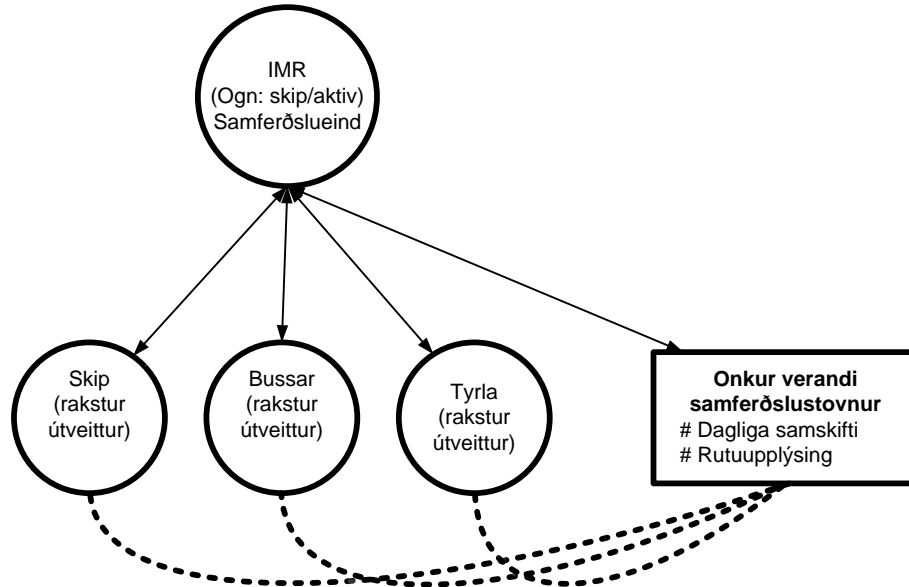
samskipanarfunksjón hjá Samferðslueindini - verða í hövuðsheitum sögd úr starvi, um veitarin ekki hefur tærv á teimum. Útbjóðarin kann tó treyta sær í útbjóðingartilfarinum, at starvsfólkini fylgja við.

Í hvønn mun loysnin er framtíðartryggjað

- Um veitarin fær fíggjarligar trupulleikar, er framtíðin ikki serliga væl tryggjað

Uppskot 3

- Eins og uppskot 2, tó at daglig samskipan verður lögð/samskipað við annað líknandi virkseml

Uppskot 3
Fortreytir
Eins og í uppskoti 2
Fyrimumir
Eins og í uppskoti 2
Vansar
Eins og í uppskoti 2
Ávirkan á brúkarán t.d. ténastustøðið og upplivað nyttuvirðið annars
Eins og í uppskoti 2
Fíggarligar avleiðingar fyri landið
Eins og í uppskoti 2
Kappingaratlit
Eins og í uppskoti 2
Starvsfólkaatlit
- Øll SSL-starvsfólk, - uttan tey, ið verða eftir á Samferðsludeildini, ið verður ein samskipanarfunsjón hjá Samferðslueindini - verða í hovuðsheitum søgd úr starvi, um veitarin ikki hevur tørv á teimum. Tó verða praktiskar, dagligar samskipanaruppgávur lagdar til onkran annan stovn. Útbjóðarin kann tó treyta sær í útbjóðingartilfarinum, at starvsfólkini fylgja við
I hvønn mun loysnin er framtíðartryggjað
Eins og í uppskoti 2

At enda

Arbeðsbólkurin hefur lýst fleiri móguleikar, sum kunnu nýtast til at taka stöðu til, hvussu arbeðast skal víðari. Øll uppskotini undir 1 varðveita SSL sum rakstrareind so ella so, meðan 2 og 3 eru meira víðgongd har raksturinn verður útveittur. Spurningurin er hvussu langt politiski myndugleikin ynskir at fara tvs. um SSL skal varðveitast sum rakstrareind, ella um allur rakstur skal bjóðast út.

Ein hóvlig loysn kundi verið at byrja við einum av uppskotunum undir 1. Seinni kann so stöða takast til, um ynskilig er at útveita tænarur/tænarurnar.